

Общински Вестник Велико Търново

Абонаментъ:

За общини и редакции въ замѣна
За учреждения и частни лица за
година 50 лв.
За 1/2 година 30 лв.

Такси за обявления:

1. Прист., общ. и пѣрж. 50 ст. на дума.
2. Частни лица . . . 1 лв. на дума.
3. За хроникване . . . 5 лв. на редъ.
4. Венчални и годежни . . . 50 лева.
5. Извест. за благотв. цели безплатно.

:: Официално издание. Излиза на 1. и 15. всѣки месецъ. ::

Д-ръ Люб. Владкинъ—София.

Лентата на вѣковетъ.

Когато трѣгнахъ отъ „Свети Димитрий“ къмъ „Св. Апостоли Петъръ и Павелъ“, струваше ми се че изминавамъ пѣтя, който свързва героичното родолюбие съ държавническата мъдростъ. Колко кратъкъ е този пѣтъ тука! Нѣколко крачки надолу, после Янтра по „Владшкия мостъ“ и ето въ подножието на Царевецъ малка тригълна равнина, заета отъ „Митрополитската църква“.

И въ историята този пѣтъ е кратъкъ.

Възстанието на братята Асѣнъ и Петъръ успѣва, но и двамата ставатъ жертва на боярско съзаклятие. Иванко е билъ само външенъ изразъ. Липсвало е нѣщо на младото царство. И Третиятъ братъ — Калоянъ — му го набави. Византия е считала дѣлото на Асѣновци за незаконно. Въмѣсто да моли, Калоянъ се обръща къмъ съперника на своя врагъ: могщия намѣстникъ на апостолъ Петъръ — папата. Искенти III поема ловко подхвърлената му жица, която трѣбва да го свърже съ една нова областъ за влиянието на светия Престолъ. И въ 1204 год. праща кардинала Лъвъ да донесе на българския господаръ осветени и все признати дарове: царска корона, скиптеръ и знаме. За туй тържество на държавната мъдростъ е била построена тази черква, посветена на двамата любими на римския престолъ апостоли — иначе православната църква обикновено предпочита други светци за патрони на храмоветъ си. На 7 ноемврий 1204 год. папскиятъ пратеникъ посветилъ търновския архиепископъ за „примасъ“ не българската църква, а на другия день коронясалъ Калояна за „кралъ на българитъ“. По този начинъ българството царство е било легализирано, било е международно признато за равноправенъ членъ, както бихме казали днесъ. Но въ голѣмия блѣ-

съкъ е имало едно тъмно петно, което външеносниятъ дипломатъ е съумѣлъ да скрие въ неудобенъ моментъ. И вмѣсто да възнегодувъ, той хитро благодари на папата, че е посветилъ архиепископа за патриархъ, а него — за царъ, цезаръ, императоръ, а не кралъ, чех. . . Една зла умисълъ на папата е превърната въ игра на думи!

Шестъ месеци не изминали отъ папското благоволение и българскиятъ царъ почналъ да готви походъ срещу императора на източната латинска империя. Папата се обезпокоилъ за сждбата на своето вѣрно члдо, заклевалъ Калояна да отстъпи, заплашвалъ го съ кръстоносенъ походъ дори, но Калоянъ и този пѣтъ добре преценилъ положението — и ржката що подписвала мъдри послания сега изтегляла тежкъ мечъ. Одринската битка на 14 априлъ 1205 год. и плѣняването на Балдуина. Победена Византия, на свой редъ признава българския царъ, следъ като формално е билъ вече признатъ и отъ папата. Победата е била пълна: съ оржие и мъдростъ.

Влизаме въ черквата. Тя е най-запазената отъ всички други. Дори отъ землетресението въ 1913 г. е пощадена, сякашъ за да ни напомня за миналото си. Колонитъ съ антични капители, стоятъ като вѣковни свидетели, едничкитъ, които фанариотската ржка не е могла да фалшифицира. Иконостасъ, дъвери предъ олтаря, тежки свециници и единъ бронзовъ полилей, но тѣ сж скоросни, тѣ не помнятъ Калояна и никой не спира погледъ на тѣхъ, защото по тѣхната изгладена повърхностъ нѣма да мине видение, нѣма да блѣснатъ въ сѣнь елмазитъ на царската корона. Жалки пришелци, тѣ стаятъ тукъ, за да ни напомнятъ за превратнитъ на сждбата. — Какви грѣшкисторихме, та следъ кардиналъ Лъвъ, тука се яви „Илариснъ Мудрий“, който е открилъ зазиданата вратичка въ дѣсно отъ олтара, намѣрилъ задъ нея килия съ

скрити книги от времето на българските царе и заповѣдалъ да ги изгорятъ на клада, както Римъ изгаряше праведниците! По стениѣ личатъ твърде запазени фрески, икони и частъ отъ единъ върски календаръ въ образи: Въ 365 квадрата сж изобразени по отдѣлно събитията, които сж станали на всѣки день отъ календара. Не всички дни сж запазени отъ разрушение. Рисунокитѣ сж отъ къмъ XV столѣтие. Приятни сж тежкитѣ, убити тонове на тѣзи стенописи, но моето сърдце поглъща други, полузаличени рисунки, по които чета стари български букви. Землетресението пропукало стениѣ тукъ тамъ, горната мазилка паднала и подъ стенописитѣ съ гръцки надписи се откриватъ български слова, творби на български майстори, повикани нѣкога отъ истинския стопанинъ на този Божи и народенъ домъ. Както османскитѣ завоеватели варосваха старитѣ стенописи, тѣй и гърцитѣ ги унищожаваша, но още по-жестоко: народътъ знаеше, че подъ бѣлата мазилка живѣятъ своя вѣченъ животъ свѣтитѣ образи, е гъркътъ поставяше натрапници надъ тѣхъ и подправяше всичко, дори божие слово. — Кой ще ни открие истинската живопись на тази българска светиня, кой ще смъкне натрапнишката завеса? Стихията посѣгна първа — Божи прѣстъ раздра ваула, за да ни покаже истината.

Въ сжщия този храмъ, жестока ирония е включила едно печално събитие: завоевателятъ на Търново поканилъ последнитѣ боляри и знатни българи да се събератъ тукъ, защото искатъ да се съвещава съ тѣхъ по нѣкои обществени работи. И когато 110 души били събрани и очаквали пашата, въ черковата се втурнали озверени джелати и кръвта на покоренитѣ боляри заляла мраморнитѣ плочи, по които нѣкога гордо сж стѣпвали червениѣ сандали на българскитѣ воеводи и велможи...

Съ тази хекотомба се прихлупва тежката плоча надъ гробницата на царствения Търновъ. Нѣколко дни разрушението е пирувало и палатитѣ на Царевецъ сж горѣли като огромни лампади надъ огромненъ гробъ. И надъ България се спуска тъмна завеса — вековенъ, непрогледенъ трауръ.

Нищо особено не видѣхъ въ тази черква. На чужбина бихъ се задоволилъ само съ единъ бързъ погледъ. Но колко съмъ уморенъ сега, сѣкашъ вихърътъ на вековетѣ съ сияние и бури преминаха презъ душата ми.

Излизамъ на двора. Разкопали сж въ единъ кътъ — ще строятъ нѣкаква митрополитска сграда. — Да имамъ властъ, мисля си, бихъ построилъ училище за българскитѣ политици и дипломати и бихъ оставилъ канонъ: всѣка вечеръ да влизатъ въ черквата на Калояна и съ наведени глави, въ мълчание да съзерцаватъ лентата на вѣковетѣ, защото тя е навита на невидимо вѣлмо, върти се надъ България и предопредѣля сдѣбинитѣ ѝ.

— Не трѣгвай още пѣтнице, ще ти каже нѣкой. Вижъ този кладенецъ. Въ него на 24 августъ 1848 г. е билъ намѣренъ удавенъ гръцкия владика Анастасий, който знаелъ имената на българскитѣ бунтовници за свобода. Въ този дворъ, на 18 мартъ 1867 г. народътъ се е събралъ и принудилъ фанариотския владика Григорий да напусне митрополията и да дири спасение въ конака... Мѣстото е свято и зове!

А тамъ, край оградния зидъ, до вратата, имало голѣмъ курникъ, въ който митрополитскитѣ фанариоти си държали домашнитѣ птици. По едно време една буйна глава почнала да съчинява пѣсни за народа и да дума бунтовнишки слова. Презъ младата душа заискрила затрупаната подъ търновскитѣ развалини жерава. Гръцкия владика изпиталъ стрелата на българския пѣснотворецъ и светейшата му душа измислила коварно наказание: бунтовникътъ билъ хванатъ и затворенъ въ курника. Клисарътъ като му донесълъ хлѣбъ и стомна вода философски поклатилъ глава и рекълъ: „да би мирно седѣло, не би чудо видѣло!“

Този немирникъ е билъ Петко Рачовъ Славейковъ.

Ал. Н. Жековъ — София.

Иларионъ Макариополски.

Човѣкътъ, който държи най-видно мѣсто въ борбата за народно — черковни правдини, която въ XIX в. българскитѣ народъ води съ младежки жаръ и идеализъмъ, е приснопаметния Търновски митрополитъ Иларионъ (Стояновъ Михайловски), епископъ Макариополски.

Иларионъ бѣ рожба на врѣмето си. Той поде смѣло зародената зиждителна искра на Паисий и неговитѣ ученици, раздуха я, възпламени съ нея народа, окрили надеждитѣ му, утвърди вѣрата му въ неговото историческо право и се тури начело на борбата за духовното ни възраждане.

Неговата дѣятелностъ започна рано, много рано. Роденъ презъ 1812 г. въ балканския градецъ Елена отъ заможни родители, той се училъ тамъ и въ Търново. На 23 годишна възраст билъ вече въ Хилендарскиятъ манастиръ, дѣто го влѣкълъ духътъ на Паисий и името на Неофита Бозвели, тукъ приема монашеството и заминава за Гърция, дѣто свършва гимназия и университетъ и послѣ се установява въ Цариградъ, отъ който градъ веднага започва рѣшителна и дълга борба съ Фенеръ, борба която траяла повече отъ $\frac{1}{4}$ вѣкъ.

Тогава, когато на западъ, срѣдъ великитѣ народи, принципитѣ на великата френска революция: свобода, братство и равенство се носѣха, като милъ отгласъ на новото врѣме, двамата монаси българи, Иларионъ и Неофитъ Бозвели се одѣр-

зостават и изпълват една своя замисъл: тѣ подават на първия турски министъръ Рашидъ Паша заявление, съ което, като излагатъ произволитѣ и беззаконията на грѣцкото духовенство и патриаршията спрѣмо българския народъ, протестиратъ срѣщу произволитѣ и въ името на законитѣ, искатъ закрила и правосудие за потѣпканитѣ права на народа.

Вселенската патриаршия бѣ изненадана и хвърлена въ ужасъ. Това бѣше първата смъртоносна стрѣла, отправена тѣй смѣло къмъ нея. За тая нечувана до сега дързостъ двамата размирници монаси тя прати на заточение въ Св. Гора. Тукъ Неофитъ, сломенъ вече отъ дългогодишна борба, починалъ въ хладното подземие на една отъ Хилендарскитѣ кули (1848). Иларионъ, поради незадоволство на Цариградскитѣ българи и по ходатайство на великия руски князь Константинъ Николаевичъ, билъ освободенъ и се връща въ Цариградъ. Заточението не само не сломи духа му, а на противъ кали волята му, като въ мъченическата смъртъ на другаря си почерпва нови сили. Той рѣшително пое знамето на правдата, дигнато първи пѣтъ тѣй смѣло отъ патриарха на народочерковния въпросъ, отца Неофита, туря се начело на народа и почва неравна борба едновременно съ двѣтѣ въковни институции: грѣцката патриаршия и турската империя. Искрата отъ Цариградъ се подема отъ всички български краища. Патриаршията се потърсва отъ основи, сепва се и се опитва съ всички сили да задуши движението. Вѣрна на себе си, както всѣкога, тя започва съ хитрини, коварство и измама. За да спаси влиянието си, да запази и занаядъ предъ плячката си, да залѣже нѣкакъ бунтовницитѣ, тя се вижда най-после принудена да направи най-малкитѣ остѣпки: на 1848 г. дава разрѣшение на Цариградскитѣ българи да си построятъ своя църква въ Фенеръ; десетъ години по-късно, на 1858 г., по настоятелнитѣ искания на сѣщитѣ българи, Иларионъ бива рѣкоположенъ отъ пат-

риарха за епископъ съ титула „Макариополски“, като дава предварително патриарху писмено удостоверение, че нѣма да иска епархия. Това беше първата побѣда, която водеше къмъ решителния край и която на всѣкжде се посрещна съ неописуема радостъ и възторгъ. Незадоволството, възбудението противъ всичко грѣцко достигна до тамъ, че на 1860 г. въ деня на Възкресение Христово, презъ време на богослужение, когато трѣбвало да се изпълне многолѣтствието за патриарха, сѣбраниятъ народъ грѣмогласно запрети въсѣкакво поменуване на това име.

Иларионъ Макариополски, подбудителъ на тази демонстрация, се присторилъ първоначално,

че не се съгласява на подобно нѣщо и следъ малко упорство изпълнилъ волята на народа, като било изпѣно слѣдното многолѣтствие за султана, вмѣсто установеното за патриарха: „Многолѣтна да сѣтворитъ Господъ Богъ държавнѣйшаго, тишайшаго и благодѣтелнейшаго нашего царя султанъ Абдулъ Меджита ефендимисъ, сохрани его на многая лѣта!“

Новината за изхвърляне името на патриарха се разнесе съ свѣткавична бързина изъ всички области на империята и на всѣкжде по градове и села започнаха да се надпреварятъ и по примѣра на

своитѣ Цариградски сънародници да изхвърлятъ имената на своитѣ дотогавашни грѣцки ерхиереи изъ църквитѣ си, да ги замѣняватъ съ името на Ил. Макариополски и съ адреси бързаха да му заявятъ, че не признаватъ вече никакво друго духовно началство освенъ него. По този начинъ, въ лицето на епископъ Ил. Макариополски българската църква се обяви за независима. Къмъ него открито се присѣдиняватъ още митрополититѣ Авксентий Велешки и Паисий Пловдивски и адмириратъ постѣпката му.

Борбата вече взе изгледъ на животъ и смъртъ. Грѣцкиятъ патриархъ бѣ поразенъ отъ извѣстието за дръзката постѣпка на Илариона по Великденъ. Той отлѣчи и тримата светители отъ църквата,

издѣйствува отъ Портата и успѣ да ги изпрати на заточение въ Мала-Азия, дѣто Иларионъ бѣ отдѣленъ въ Брусъ. Заточението на Иларисна, Авксентия и Паисия не уталожи духоветѣ и негодуванieto срещу патриаршията, а напротивъ предизвика цѣла буря. Борбата сега прибавяше все нови сили, нови привърженици и съ по-голямъ горещина се подемаше. Българскиятъ народъ се вълнуваше вече като бушуващо море, исканията му станаха все по ясни и опредѣлени: той искаше свои владци, своя отдѣлна община и църковна автономия. Турското правителство най-после разбра, че е длъжно да обърне по-големо внимание на българитѣ и върна тримата труженици. Въстѣта за тѣхното завръщане окуражи и ентузиазира още по-вече народа. Великиятъ труженикъ и вождъ, когото сега озари неземно сияние, порасна, блѣсна още по силно въ очитѣ на народа. Той възпламени отново жестока и отчаена борба, която се свърши на 1870 г. съ издаването на императорски ферманъ, който призна по официаленъ редъ българитѣ за отдѣленъ народъ съ независима църква и очѣрта границитѣ на българскитѣ области, до дѣто се простира българското племе. *Това бѣше рѣшителна побѣда отъ потиснатия къмъ своя потисникъ.*

Въ 1872 г. Иларионъ Макариополски бѣ пратенъ отново на заточение въ гр. Измидъ, Мала-Азия. Но и това заточение, което трая сѣмо нѣколко дни, послужи по скоро за успѣха на свѣтлото дѣло, сега вече тѣй много нараснало. На 11 февруарий 1872 г. въ Ортакой се избра първиятъ български екзархъ — вѣнецътъ на борбата. Борба, която, като се взематъ предъ видъ условията и обстоятелствата, при които се води, по своя успѣхъ и грандиозностъ нѣма друга равна на себе си въ българската история. Новоучредената екзархия, допринесе много за по скорото разрѣшаване на въпроса за нашето политическо освобождение. Не току така, при посрѣщането отъ хиляденъ народъ, начело съ учащата младежъ, Иларионъ Макариополски, като Търновски митрополитъ, следъ разрѣшаването на църковния въпросъ, бѣ казалъ: „Ехъ, дѣца, дѣца, ние започнахме, вамъ остава да довършите“.....

За да улесни избора на първия български екзархъ и за бждащия успѣхъ на завѣтното дѣло, той не заяви правото си за тоя санъ, който високитѣ му заслуги бѣха извоювали, а се задоволи да земе прѣстола на древнитѣ Търновски иерарси. Великиятъ труженикъ и ратникъ слезе отъ сцената, като предаде на екзархъ Антимъ I завѣта и знамето народно, което тѣй самоотвержено носи до сега.

Изобщо, Иларионъ Макариополски се бори, мжчи, страда и работи за народа презъ цѣлъ жи-

вотъ непрекъснато и неуморно, той не усети силитѣ си да ослабватъ, и нужда за почивка. . . .

Въ продължителния дълбокъ залѣзъ на своя животъ, той зърна въ далечинитѣ на родния небосклонъ предвѣстника на свѣтлия изгрѣвъ на ТРЕТОТО БЪЛГАРСКО ЦАРСТВО и почина въ Цариградъ на 5 юний 1875 г. съ дългата почивка на вѣчността. . . .

Влад. Даскаловъ.

За Петко Рачовъ Славейковъ.

Въ „Демократически Сговоръ“ брой 1231, четемъ пакъ, че стария Славейковъ е Тръвненецъ. Спорътъ който възникна инцидентно между В-Търново и Тръвна — кому принадлежи поета? — стана баналенъ, нѣщо по-вече, стана смѣшенъ.

Преди всичко Петко Славейковъ принадлежи на България.

Ние имаме шепа заслужили на родината ни мжже; тѣ се броятъ на прѣсти. Колкото по на често си спомнуваме за тѣхъ, колкото на по-много мѣста изъ нашето отечество имъ въздигнемъ паметници, — толкова по-добре!

Петко Славейковъ е роденъ въ гр. В-Търново. Тукъ, въ Старо-престолния градъ, заобиколенъ отъ паметникитѣ на нашето древно величие, той получи първото вдъхновение, за да извика: азъ съмъ Българинъ! Пакъ тукъ, народния будителъ разбра кои сж враговетѣ на неговото отечество — турци и гърци. Въ В-Търново поета получи, като българинъ, първото оскръбление, както и първото физическо наказание отъ гръцкото духовенство, защото получи куража да си позволи да чете на славянски езикъ, а не на гръцки ОТЧЕ НАШЪ въ църквата „Св. Никола“! Прокуденъ следъ това отъ родния си градъ, той трѣгва да обхожда България.

Но Петко Славейковъ си остана дете на Търново, дете на Царевецъ, на Трапезица. . . .

Поета не е обичалъ само Тръвна, а е обичалъ — преди всичко — България!

На Тръвненци се пада, сбаче, голѣмата заслуга дѣто взеха първи инициативата, за да се отпразднува както подобава 100 годишнината отъ рождението на Славейкова.

Въ случая, не мога да не порицая В-Търновци, които можахъ, да забравятъ своятъ бележитъ гражданинъ.

Но трижъ по-срамота е за тѣзи, които съставляватъ читанки и христоматии, за журналиститѣ — за всички въобще, които не знаеха до днесъ мѣстото дѣто се е родилъ Петко Славейковъ.

И действително, че нашето българското нехайство достига нѣкога до престѣпностъ!

Въ сжщата статия, Г-нъ Богомилъ Даскаловъ — авторъ на статията, пише: „ако англичанитѣ

казватъ, че Индия даватъ, но Шекспира не даватъ, сжщото казватъ и Тръвненци за Славейкова“. Авторъ е пропусналъ да каже само, какво дава срещу нашия поетъ. Може би България?..

Като си спомнямъ историята съ Капитанъ Никола и като я съпоставя съ тая на Славейкова, — извинявай, но мирише на Гогольщина...

Ще кажа, че англичанитѣ като даватъ Индия за Шекспира — прави сж, защото това казватъ не само Лондончани, но го казва цѣлия английски народъ. Но г. Богомилъ Даскаловъ не е правъ...

Все пакъ Петко Р. Славейковъ е В.-Търновецъ по простата причина, че се е родилъ въ градъ В.-Търново, което впрочемъ и самия поетъ признава въ своята автобиография.

Йорд. Кулелиевъ.

Тръвненци за П. Р. Славейковъ.

Въ с. з. кжтъ на гр. В.-Търново, въ махлата „Св. Атанасъ“, въ мазата на една скромна кжщичка, точно преди сто години става преждевременното раждане на едно дете. Както за раждането му, така и за смъртъта на майката, която последвала на 40-я день отъ раждането, всички близки и далечни роднини и познати говорили, окайвали детето-сираче и майката-мжченица. Появата на новия човѣкъ не донесла радостъ, не сгрѣла майчиното сърдце, а предизвикала сълзи, страдания, смъртъ и горчивъ животъ.

Сждено било отъ провидението точно следъ сто години онѣзи дни на сълзи, мжки и страдания да бждатъ замѣнени съ дни на най-голѣма всенародна радостъ и почитъ, каквато човѣкъ рѣдко му се удава да види и преживѣе.

Въ деньтъ на стогодишнината отъ рождението на това злочесто дете цѣла България си спомни за него, за негова живостъ и по единъ достоенъ начинъ му засвидетелствува почитъта си и благославя и майката и деньтъ на рождението му.

Този споменъ и това чествуване стана на 4 т. м. въ гр. Тръвна, гдето покойниятъ известно време е живѣлъ и работилъ, гдето намира спжтницата си въ живота, гдето се раждатъ достойнитѣ му синове и дъщери и гдето е оставилъ живи спомени между стари и млади. Въ знакъ на голѣмата си благодарностъ къмъ дейността на П. Р. Славейкова, трѣвненци още презъ 1923 г. замислятъ отпразднуването на приближаващата стогодишнина отъ рождението му. Замисленото тѣ извършиха по единъ достоенъ начинъ.

Голѣма частъ отъ гражданството и цѣлата учаща се младежъ бѣха излѣзли на гарата да посрещнатъ идещия сутриненъ влакъ, който носеше скжпитѣ за трѣвненци гости, а именно: М-ръ Председателя г-нъ Ан. Ляпчевъ, Г-нъ Р. Маджаровъ, г. полковникъ Соларовъ, В.-Търновския окр. управителъ Йорд. Пенчевъ, кмета на града В.-Търново Г-нъ Д. Раевъ, подполковникъ Бръняковъ, Пред-

седателя на окр. пост. комисия Г-нъ Т. Бончевъ, кметоветѣ на градоветѣ: Габрово и Дръново, войскова частъ отъ В.-Търновския гарнизонъ начело съ военната музика, множество представители на разнитѣ културни дружества отъ градоветѣ: В.-Търново, Габрово и Дръново, журналисти, поети, писатели, скулптори.

Всички идящи гости на Тръвна бѣха окичени съ лика на П. Р. Славейковъ, а и трѣвненци прикачиха на всички свои ленти въ честъ на празненството.

Събрани и подредени, начело съ военната музика, и съ своитѣ венци, множеството потегли за читалищния салонъ, който бѣ добре окрасенъ и изпълненъ съ плакарди, напомнящи разнородната и голѣма дейностъ на Славейкова.

Такива плакарди и ученицитѣ носѣха изъ улицитѣ.

Събранието биде открито отъ кмета на града Тръвна г. *Н. Захариевъ*. Следъ него говориха г. г. *Димо Кавасовъ* и *Стойчо Мушановъ*. Последнитѣ съ най-голѣма вещина изнесоха живота и дейността на П. Р. Славейкова. Речитѣ имъ причиниха истинска наслада на многобройната публика.

Отъ тукъ множеството потегли за мѣстото гдето бѣ поставенъ бюста. Тукъ се извърши водосветъ и освещаване на бюста отъ Н. Високопреосвещенство Митрополитъ Филипъ, отъ протосингела на Св. В.-Търновска Митрополия, икономъ Т. Хлѣбаровъ, диакона Поддубний и множество свещеници. Следъ освещаването М-ръ Председателя г-нъ Ан. Ляпчевъ дръпна лентата, платното падна и се откри величавата фигура на *П. Р. Славейковъ*, напомняща най-зрѣлата му възраст.

Г-нъ М-ръ Ляпчевъ произнесе подходяща речъ и поднесе почититѣ на правителството и на цѣла България. Следъ речъта му музиката изсвири „Колъ Славень“.

Следъ това Н. Високопреосвещенство Митрополитъ Филипъ говори отъ името на църквата. Той каза: „Всѣка епоха иде съ хората си, съ труженицитѣ си. Единъ отъ тѣзи труженици на миналата епоха е и П. Р. Славейковъ.“ Отбеляза борбата му за черковна независимостъ и принесената заслуга на Православната ни църква.

Отъ името на Министерството на Н. Просвещение поднесе приветъ Г-нъ *Н. Балабановъ*. Той завърши речъта си съ думитѣ: „Тръвненци, пазете бюста, пазете заветитѣ на П. Р. Славейкова, които сж и завети на България!“

Говори Г-нъ *Ал. Поповъ*, нар. представителъ отъ Тръвна. Трогателна бе появата на престарѣлия синъ на П. Р. Славейковъ, *Рачо Славейковъ*. Той, развълнуванъ и просълзенъ изказа благодарностъ за почититѣ, които се правятъ на баща му.

Кмета на В.-Търново, Г-нъ *Д. Раевъ*, отъ името на общинския съветъ и В.-Търновското граж-

данство поднесе великолепен вѣнецъ.

Между другото, той каза:

„В.-Търново се гордѣе, че е родило единъ голѣмъ българинъ, за когото днесъ спорятъ две епохи, за когото днесъ се каратъ два града!“

Началника на В.-Търновския гарнизонъ, г. подполковникъ *Бръняковъ*, поднесе венецъ отъ името на гарнизона.

Множество венци бѣха поднесени отъ представителитѣ на градоветѣ Габрово, Дръново, Тръвненскитѣ колонии въ София, Бургазъ и Варна, отъ Националния македонски комитетъ и пр.

Следъ това множеството, начело съ военната музика въ стройни редове се отправи за дома на П. Р. Славейковъ. Както всички трѣвненски кѣщи и последната бѣ окрасена съ зеленина и национални флагове и флагчета.

Следъ извършения поклонъ, множеството си разотиде, а поканенитѣ се отправиха на обща трапеза.

Следъ обѣда имаше народни хора, а вечерята — литературно-музикална вечеринка.

Поклонъ предъ свѣтлата паметъ на П. Р. Славейкова!

Д. Петровъ

Директоръ при I см. прогимназия.

Трапезарията при I см. прогимназия.

При I В.-Търновска см. прогимназия съществува отъ редъ години, добре уредена, безплатна ученическа трапезария, въ която всѣки обѣдъ се дава топла и изобилна, вкусна храна на крайно беднитѣ ученици. Тази година е открита на 2 ноемврий и сж избрани отъ учителския съветъ 30 питомци отъ бедни семейства, предимно сираци отъ войнитѣ.

Годишно се изразходва по издрѣжката ѝ около 40000 лв. Тази сума се добива отъ забави, коледуване, лазаруване на прогимназията, помощи отъ учреждения, частни банки и дарения на добри граждани. Помощта отъ общественитѣ мѣста е слаба, ето защо, за да се продължи това хубаво дѣло, тази голѣма добродѣтель, потрѣбно е сътрудателнитѣ и милостиви заможни граждани да се притекатъ на помощъ, било съ пари, било съ продукти, та така ще се облекчи мизерното положение, въ което се намиратъ много отъ беднитѣ дѣца. Ако се погледне леко на това благородно дѣло и не се подпомогне, отъ кждето трѣбва, то основателитѣ му, макаръ и толкова трудъ да сж положили и продължаватъ да полагатъ, ще бждатъ принудени съ голѣмо съжаление да му турятъ край.

Нека се помни, че прогимназиалното учение е задължително, и че деца, по-малки отъ 14 го-

дини, по голѣма бедностъ, ако не посещаватъ училището, се глобяватъ; когато, оставени на свобода биха намѣрили начинъ за прехраната си. Прочее щомъ ги задѣлжаваме — длѣжни сме да имъ помогнемъ.

Управителния комитетъ на трапезарията изказва отъ името на учителския съветъ и отъ страна на питомцитѣ своята най-голѣма благодарностъ на следнитѣ дарители презъ настоящата учебна година:

1. на Г. Н-ка на Гарнизона, който по случай освѣщаването паметната плоча на загиналитѣ войници, изпрати 531 лв., сума, събрана отъ гражданството. 2. На Г. Подполковникъ Рашко Атанасовъ, по случай напущането на града ни, подари отъ личнитѣ си средства, единъ угсенъ овенъ за храна на питомцитѣ. 3. На светата Пресображенска обителъ — въ лицето на Н. В. Преподобие Игумена, за подаренитѣ продукти: брашно, болгуръ, бобъ и зеленчуци на стойностъ около 1500 лв. 4. На съгражданина Георги Кабакчиевъ, живущъ въ София, който по случай смъртта на майка си — Теодора Кабакчиева, подари сумата 500 лв. 5. На Господинъ Димитъръ Калчевъ — членъ сѣдия, който по случай именниятъ си день подари сумата 100 лв. за храна на питомцитѣ. 6. На съгражданинитѣ Коста Панайтовъ, бившъ министъръ, живущъ въ София, който подари сумата 1000 лв. и 7. на Г. К. Малиевъ по случай 3 годишнината отъ смъртта на сина му — сумата 500 лв.

ХВАЛА И МЪ

Като имъ повторно благодаримъ, пожелаваме щото старостолничани, живущи въ В.-Търново или кждето и да е да се заразятъ отъ този толкова хуманенъ жестъ и укажатъ своята, макаръ и малка помощъ на питомцитѣ ни.

Преписъ.

Заповѣдь № 110

гр. В.-Търново, 7 декемврий 1927 г.

Подписаниятъ кметъ на гр. В.-Търново, на основание чл. 166 отъ закона за акцизитѣ и патентовия сборъ

ЗАПОВѢДВАМЪ:

Всички питиепродавци и тютюнопродавци на едро и дребно, притежателитѣ на автомобили, бициклети, производителитѣ на захарни издѣлия, растителни масла, парфюмени издѣлия, сжщо и притежателитѣ на казанъ за варене на ракии, да се явятъ въ общинското управление най-късно до 28 т. м. и се снабдятъ съ нужнитѣ патенти.

Следъ 1 януарий 1928 год. да се пред-

приеме ревизия по всички заведения и на нарушителите да се съставят актове, които своевременно да ми се представят.

Изпълнението на настоящата си заповѣд възлагамъ на финансовитѣ пристави при общината.

Кметъ: (п.) Д. РАЕВЪ

Вѣрно, при В.-Търновската Гр. Община,

Секретаръ: СТ. СТ. ПОПОВЪ

ХРОНИКА.

Г-НЪ Д-РЪ ЛЮБ. ВЛАДИКИНЪ, известенъ вече на нашитѣ читатели, се е заелъ да издаде книгата „Царевградъ Търновъ.“ Отъ самото заглавие личи, че тя ще бѣде посветена на нашия градъ. Ще съдържа много ценни исторически сведения и художествени описания на града и околноститѣ му. Въ нея ще бѣдатъ помѣстени ликоветѣ на нѣкои царе отъ II бѣлг. царство, снимки отъ старинитѣ и общи изгледи на днешния градъ и околноститѣ му. Книгата ще има изященъ външенъ видъ. Ще струва 20 — 30 лева.

Общината въ желанието си да ускори и улесни издаването на книгата е пустила подписка за записване абонати.

Надѣваме се, че никой гражданинъ, който обича града си, не ще откаже да бѣде записанъ за тази книга.

† МАРКО ЙОВЧЕВЪ, бившъ старши чиновникъ въ т. п. станция, следъ продължително боледуване, почина на 29 м. м.

Той беше ревностенъ изпълнител на своята служба и отличенъ гражданинъ.

Нашитѣ съболезнования на близкитѣ му.

† БОРИСЪ К. БАБАДЖАНОВЪ, 33 год., чиновникъ въ общ. безопасностъ, почина на 4 того.

Той бѣше отличенъ полицаи и доблестенъ гражданинъ.

Нашитѣ съболезнования на опечаленитѣ.

НА 4 ТОГО — цѣлиятъ день бѣ посветенъ на *Християнизирание младежта.*

По случая, въ ч-щѣ „Надежда“ г. Вълчановъ, у-ль, държа хубава сказка.

Г-НЪ КРЪСТЮ ПОПОВЪ, художникъ—скульпторъ, учитель въ мъжката гимназия, съ голѣмо удоволствие прие изработването на барилефъ — образа на покойния нашъ съгражданинъ, бившъ министъръ Янко Д. Стояновъ.

Барилефа е почти готовъ. Досегашната работа по него иде да ни покаже, че Г-нъ Поповъ има размъха на единъ добъръ художникъ — скульпторъ.

✓ ДЕТСКА ЗАБАВАЧНИЦА, се откри въ града ни много тържествено на 10 того.

Домътъ ѝ се освети отъ Негово Благоговейство *Прот. Йорданъ Стойковъ*, който следъ службата произнесе много хубава речъ за значението на забавачницата.

Ржководителката ѝ Г-ца *Обретенова*, съвѣщаваша на дългогодишна възпитателка на дѣца говори за задачитѣ на забавачницата.

Следъ освещаването, по общото желание на родителитѣ, децата построени по двѣ, начело съ военната музика, минаха по ул. „Търговска“ до модерния театъръ.

Записаха се 45 деца.

ПАРИЧНО НАГРАДЕНЪ. За проявено особено усърдие и съобразителностъ, за успѣха на пощ. сп. каса министъра на жѣлезницитѣ, пощитѣ и телеграфитѣ г. *Кимонъ Георгиевъ* е благоволилъ да награди съ 1000 лв. чиновника при тукашната тел. пощ. станция г. *Стефанъ Д. Дачевъ*.

По тоя случай група чиновници при сжщата сж сърадваха Дачева, като при подходяща речъ сж му поднесли разкошенъ букетъ отъ живи хризантеми и красиво изработенъ адресъ.

КНИЖНИНА.

ПЕТКО РАЧОВЪ СЛАВЕЙКОВЪ (1827 — 1895 — 1927). Очеркъ на живота му и спомени за него.

Автора на брошурката — г. *Рачо Славейковъ* — синъ на голѣмия поетъ и общественикъ, описва живота на своя баща и изнася свои спомени за него.

Тя съдържа извънредно ценни данни за големиятъ синъ на нашия градъ *Петко Рачовъ Славейковъ*, чийто талантъ на общественикъ и поетъ, сатирикъ, се зародиха и се разцвѣтѣха въ града ни.

П. Р. СЛАВЕЙКОВЪ. 1827 — 1927 г. съ мото:

„Да би мирно седѣло,

Не би чудо видѣло“.

Автора, на тази брошурка, нашия съгражданинъ *Йорданъ Кулелиевъ*, ни поднася нѣколко свои статийки за Славейкова, печатани въ нашия и епархийския вестници. Въ тѣхъ се описва живота и дейността на именития нашъ съгражданинъ предимно въ В.-Търново.

ДОМЪ НА БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТТА И НА НАРОДНОТО ЗДРАВЕ „*Димитъръ Петровъ Кудоглу*“. — Пловдивъ. Издание на Ефорията, съ портрета на дарителя. Даватъ се кратки биографически бележки за голѣмия филантропъ *Димитъръ П. Кудоглу*, който, водимъ отъ искрени желания да спомогне на своитѣ сънародници, страдащи или застрашени отъ болести, опасни за народното здраве, създаде въ градъ Пловдивъ на свои средства и издрѣжка на вѣчни времена единъ *Домъ на благотворителността и на народното здраве*, носящъ неговото име, който да води борба съ найопаснитѣ за обществото въ днешно време болести: детскитѣ, туберкулозата, венерическитѣ и пр.

Сдържатъ се и актоветѣ за учредяването на ефорията, прехвърлянето на имотитѣ, правилника за управлението ѝ, закона, разни отзиви и пр.

„НА КАКВО ДЪЛЖАТЪ ГРАДСКИТЪ ОБЩИНИ СВОЕТО ОКАЯНО ФИНАНСОВО ПОЛОЖЕНИЕ“ и „КАКВА ТРѢБВА ДА БЪДЕ СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНИТЪ“. Две много ценни по своето съдържание брошурки, чийто авторъ е секретаря на сѣюза на градоветѣ г. *Иванъ Дечевъ*, бившъ п. кметъ на София.

Въ първата, той разглежда общинските приходи — източници въ връзка съ тяхното историческо развитие, разходите, разните фотдове и пр.

Въ втората — грижата за дѣтето въобще, подпомагането на бедните учащи се деца, грижата за економически слабите градски слоеве: хигиеничност на работилниците и училищата, безопасност на труда, борба срещу безработицата, хигиена на градовете, вода за пиене и миене, създаване болници, сонаториуми, бани и пр.

СПИСАНИЕ „СТОПАНСКИ ПРЕГЛЕДЪ И ДОМАКИНСТВО“. Излиза въ гр. В.Търново, под редакцията на нашия съгражданин *Александър С. Пенчевъ*. Отъ 1911 год. до днесъ това списание непрекъснато сѣе просвѣта въсредъ българското земеделско население.

Подъ своя хубавъ лозунгъ: „Съ мотика и плугъ въ една ръка и книгата въ друга, да издигнемъ и направимъ мощна земеделска България“, това списание неуклоно е следвало, тъй хубаво начертаниятъ, съ самиятъ лозунгъ, свой пътъ.

Последната двойна книжка — 9 и 10 — на списанието, току — що излъзла, е юбилейна. Съ нея се завършва петнадесетата му годишнина.

КАКЪ ДА СИ ПОМОГНЕМЪ? Малка брошурка съ мото: „Помогни си самъ и Богъ ще ти помогне!“ Авторътъ ѝ — Г-нъ *Тодоръ Кжсевъ*, запас, Полковникъ, нашъ съгражданинъ, по поводъ две статии въ в-къ „Старини“ е разгледалъ съ голѣма вещина следните два въпроса:

А. Посмъртна чиновническо — пенсионерна осигурителна каса при пенсионния фондъ и

Б. Образуване на чиновническо — пенсионерна кооперативна Банка.

Идеята на г-на Кжсевъ е вложена въ основния членъ на предлагания отъ него проектъ — правилникъ за посмъртната осигурителна каса, който гласи:

„Наследниците на починалъ пенсионеръ, чиновникъ и служащъ, държавенъ или общински (макаръ и уволненъ, който редовно внася чрезъ Б. Н. Б. съ вносенъ листъ, определената ежегодна вноска 360 лева преди началото на всяка последующа година) получаватъ въ двоенъ размѣръ внесенния капиталъ плусъ и една премия“.

Съ цифри г-нъ Кжсевъ доказва възможността да се реализира неговата идея и голѣмата полза отъ това.

В.Търновско градско общ. управление

Обявление № 8656

гр В.Търново, 3 декемврий 1927 год.

В.Търновския градски общински съветъ въ заседанието си на 2 декемврий 1927 год. съ протоколъ № 100 ст. II. взе решение да се сключи заемъ въ размѣръ на (500,000) петстотинъ хиляди лева за три години при лихва 11% годишно отъ В.Търновската Попул. Банка, като сжщия се употреби въобще за довършване на водопровода гарата — Картала.

Този заемъ по законодателенъ редъ ще се гарантира съ наема, който общината получава отъ общинското здание „Полицията“.

Останалите условия и подробности ще се упоменатъ въ договоръ, който ще се сключи при отпусането на заема.

Общинското управление, като съобщава това на г. г. гражданите, съгласно чл. 3 отъ закона за допитване до народа по общински работи, поканва всички ония, които желаятъ да се подложи това решение на референдумъ, да се явятъ въ единъ месеченъ срокъ въ общинското управление, считанъ отъ днесъ 3 декемврий 1927 год. и разпишатъ въ приготвената за цѣлтъа книга.

Лицата които ще се явятъ да разпишатъ въ книгата, за доказателство, че иматъ избирателни права, да носятъ въ себе си и избирателните си книжки.

Кметъ: (п.) Д. РАЕВЪ

Секретаръ: (п.) СТ. СТ. ПОПОВЪ

Вѣрно, при В.Търновск. Гр. Общ. У-ние
Секретаръ: СТ. СТ. ПОПОВЪ

В.Търновско градско общ. управление

Обявление № 8912

гр. В.Търново 12. декемврий 1927 г.

В.Търновското градско общинско управление съобщава на интересующите се, че на 23 декемврий 1927 год. 3 часа послѣ пладне ще се продадѣтъ по доброволно съгласие 1680 заблоени човали останали отъ общинското комисарство по прехраната на града.

Първоначална цена на единъ човалъ ще се опредѣли отъ тържната комисия при откриване на продажбата.

Отъ конкурентите се изисква 1000 лв. залогъ въ пари.

Поемните условия, както и всички човали могатъ да се видятъ, всѣки присъственъ день при домакина на общината.

п. Кметъ: Г. РАНКОВЪ

Домакинъ: П. П. БЕНДЖЕВЪ

Печатница
Ефремъ п. Христовъ
В.Търново. № 692.